

[Undervisningsministeren.]

Danmarks Lærere, paa en Maade, som Samfundet kan være tjent med.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

H. P. Johansen: Som det nu er oplyst, handler dette Lovforslag om Statens Tilskud til de private Seminarier, de private Forskoleseminarier og de Øvelsesskoler, som er knyttet hertil, og jeg skal straks sige, at jeg har ikke mange Bemærkninger at gøre til det foreliggende Lovforslag. Det er jo ikke vanskeligt at se, at denne Lovgivning er nødvendig af forskellige Grunde. Dels skyldes den den almindelige Prisstigning, dels Love, der er blevet gennemført i Rigsdagen i de senere Aar, og i denne Forbindelse har været nævnt Seminarieloven af 1930, der krævede baade ret bekostelige Særlokaler og Materiel saavel for Statens Seminarier som for de private Seminarier.

Under Drøftelsen af dette Lovforslag har ogsaa været nævnt de Lønningslove, som blev gennemført i 1946, og som jo ogsaa forhøjede Lærerlønningerne paa Statsseminarierne, hvilket naturligvis bevirkede, at de private Seminarier stort set maatte følge efter og ligeledes forhøje deres Lønninger. Dertil kommer saa den almindelige Prisstigning, som selvfølgelig mærkes i den almindelige Drift, ved Vedligeholdelser, Nyanskaffelser o. s. v.

Derfor er det klart, at de nugældende Tilskudsregler er helt utilstrækkelige. Jeg er ganske enig i den Betragtning, der er gjort gældende, at de private Seminarier ikke kan skaffe sig Balance ved at forhøje Elevbetalingen. Den Vej er absolut ikke farbar for disse Lærerskoler. For det ligger jo saaledes, at enhver yderligere Fordyrelse af Læreruddannelsen vil hindre Tilgangen af mange gode Kræfter.

Det er allerede saaledes — desværre, maa man sige —, at unge Mennesker fra ubemidlede Hjem af økonomiske Grunde har meget svært ved, ja, det er næsten umuligt for dem, at magte en Læreruddannelse, selv om Lysten er nok saa stor og Evnerne nok saa gode. Det er derfor sikkert rigtigt, at en Billiggørelse af Læreruddannelsen vil være en af de allerbedste Veje, man kan gaa for at skaffe baade flere og dygtige Lærere, og det er et Spørgsmaal, om man ikke burde naa til at ligestille de private Seminarier og Statens Seminarier med Hensyn til Elevbetalingen, med andre Ord søge at komme bort fra Skolepengene ved de private Seminarier. Men jeg forstaar, der

heroverfor kan indvendes, at man først og fremmest maa støtte de ubemidlede i saa Henseende, og der kan sikkert ogsaa fremføres andre Betæneligheder ved en saadan Ligestilling.

Det har glædet mig at læse den Betænkning, som Folketingsudvalget har afgivet i denne Sag, hvoraf fremgaar, at Udvalget har været enig om, at Elevunderstøttelserne bør forhøjes endogsaa ret betydeligt, og at den højtærede Minister har udtalt Vilighed til allerede i Aar at arbejde for, at Elevtilskuddet bliver forhøjet, bl. a. ved en Nedsættelse af Skolepengene for Elever, der ikke er velstillede. Man har altsaa Haab om, at der kan skabes lettere Vilkaar for de unge, der ønsker at uddanne sig til Lærere, og det maa hilses med Tilfredshed.

Angaaende Lovforslagets enkelte Bestemmelser har jeg ingen Bemærkninger at gøre, det vilde blot blive Gentagelser af, hvad den højtærede Minister sagde for et Øjeblik siden. Med Hensyn til de Ændringer, som den højtærede Minister og Folketingsudvalget er enedes om, skal jeg blot sige, at jeg anser dem for Forbedringer.

Af det, jeg har sagt, vil det fremgaa, at jeg paa mit Partis Vegne kan anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling her i Tinget.

Stegger Nielsen: Jeg vil gerne udtale en Tak til den højtærede Undervisningsminister for Fremstættelsen af dette Lovforslag om en Forbedring af de private Seminariers økonomiske Forhold. Privatseminarierne har det samme Maal som Statsseminarierne, nemlig Uddannelse af Lærere og Lærerinder, og derfor bør de rent kvalifikationsmæssigt, baade hvad angaar Lærerkrafter, Undervisningsmidler, Undervisningslokaler o. s. v., være stillet nogenlunde ens.

Lønningsloven af 1946 har medført store Udgifter for de private Seminarier, der maatte følge Lønstigningen fra 1. April 1946, og Seminarieloven af 1930 skabte øgede Krav til de private Seminarier. Uddannelsen blev 4-aarig mod før 3-aarig, der blev indført Specialundervisning, som krævede Indretning af dyre Særlokaler og øgede Undervisningsmidler. Derved blev som af den højtærede Undervisningsminister omtalt, det økonomiske Grundlag, der var skabt gennem Loven af 1938, ogsaa vedrørende Statstilskuddet, forrykket. Vejen til en Forbedring af de private Seminariers Økonomi gaar ikke gennem en Forhøjelse af Elevbetalingen. Denne har jo i høj Grad sin Begrænsning, ikke mindst i en Tid, hvor der er stor Mangel paa Lærere. Man maa i den Forbindelse